

Václav Šuplata

ŠUŠLAVÁ JEŽIBABA

a jej čarbacia knižka

ilustrácie Dušan Sadloň

Milí moji kamaráti a kamarátky,

myslím, že tajomstvo, ktoré vám chcem prezradiť, už asi tušíte.

Tak ako vy, i ja viem, že do knižiek sa čarbať nemá. Je to neslušné, a robia to len neposlušné deti. Je to aj nespravodlivé, lebo knižka sa nemôže brániť. Je to nepekné, lebo spisovateľ s ilustrátorom, si knižku predstavovali určite nepočarbanú. A je to... je to... jednoducho sa to nesmie.

Teraz však máte v rukách knižku do ktorej je čarbať DOVOLENÉ, ba je to priam potrebné, aby z nej napokon bola kniha presne taká, ako ste si ju predstavovali.

Nemyslíte si, že bol výtvarník lenivý, alebo že by nemal dosť farieb, ale vy predsa viete najlepšie akej farby je ježibabovs, či akú farbu má naozajstný kráľovský plášť.

Nuž; zoberte do rúk farbičky, a všetky obrázky vymaľujte tak, aby každý z nich bol potom najkrajší na svete. Dobré?

P.S.

A pre tých, ktorí nemajú radi keď je niečo dovolené, je do tejto knižky čarbať PRÍSNE ZAKÁZANÉ!

Rozprávkoví kamaráti

Kráľ fantázie

K nám na delovej guli znovu letí
slávny barón, ktorý prešiel celý svet.
Kráľ fantázie, priateľ všetkých detí.
Verím, že pravdivá je každá z jeho viet.

Že pol koňa mu na cválanie stačí.
Na morskom dne si fajku zapáli.
V bruchu veľryby prešiel sedem morí
to by ste sa veru nesmiali.

Nás do rozprávok volá barón Prášil,
svet mu je malý, na mesiac šiel by hneď.
Rád rozpovie vám všetko, čo tam zažil,
stačí len počkať, kým sa vráti späť.

Nie je klamár, kto krásne vymýšľa si.
Bez fantázie smutný by bol svet.
Prečo snívať stále iba v noci?
Aj cez deň sa dá, a treba začať hneď.

K mám ma delovej guľi znovu lesí...

Šušlavá ježibaba

Ježibaba menom Jana,
zlostná, večne ufrflaná.
Polievku si varí z húb,
v ústach nemá ani zub.

Ráno, večer, stále dudre;
popod nos si čosi hundre.
Nahlas málo rozpráva;
bez zubov je šušlavá.

Raz vybrala sa do sveta,
vraj chalúpku si nájde tam.
Našla peknú, celkom novú;
naozajstnú, perníkovú.

Dnes všetky zuby mohla mať,
nemala ju ochutnať.
Dobrá bola, že až beda,
zjedla ju už do obeda.

Zasmej sa však, zrazu tu je;
skáče, dupe, vykrikuje:
"Ja som štrašná ježibaba,
nešmejte ša, bojte ša ma!
Štrašná šom šťa štrašný šen.
Kto ša šmeje, toho žjem!"

Najlepší kráľ na svete

Čo bolo by to za rozprávku, v ktorej chýba múdry kráľ?
O jednom vám teraz poviem; ten kráľ by sa iba hral.
Každý deň, čo i len chvíľu, so sluhami na skrývačku,
keď ho nájdú, začne sa hrať s hradnou strážou naháňačku.

Záhrada je samá jamka. Prečo? Žiadna záhada.
Guľôčok je predsa plná aj trinásť komnata.
To kráľovstvo, dnes už viete, je najkrajšie v celom svete.
V celom hrade miesto čačiek, komnaty sú plné hračiek.

Raz do jaskyne, hneď za hradom, strašný drak sa našťahoval.
Aj Popolvár sa strachom triasol, pod posteľ sa rýchlo schoval.
No kráľ celý natešený, s drakom čo ho každý bál sa,
od rána až do večera, hrá "Človeče nehnevaj sa".

Jedenásť mesiačikov

Na čistinke, prostred lesa, kde mesiačikov možno nájsť,
marec zrazu čuduje sa: „Je nás iba jedenásť!“
„Kto nám chýba? Kto tu nie je?“ obzerá sa november.
Zrazu vidí, veru zle je; chýba sused december.

December je dôležitý, viac než iné mesiace,
keby niekam len tak zmizol, hneď by bolo po kráse.
Nebol by Mikuláš, ba ani Vianoce.
Nebol by Silvester, a s ním Nový rok.
Zbytočné boli by ostatné mesiace,
nikdy by neskončil tento jeden rok

To je hrozné, kam sa podel?
Keď sa deti dozvedia, že december zrazu chýba,
čo nám asi povedia?

Zbytočný strach, škoda vzlykov; nebolo sa treba báť.
Ten dvanásty z mesiačikov, bol sa iba vycikať.
A zabudol sa vypýtať.

Snehulienka

Prišli domov trpaslíci, prekvapenie ich tam čaká.
Všetko majú pojedené, a v posteli snehuliaka.
Zobudí sa, začne kričať, len čo vidí, že nie je sám -
"Prišiel som si po nevestu, no tak rýchlo, kde ju mám?!"

Kto veril by, že snehuliaci môžu byť aj takí zlí.
To sa nesmie, veď trpaslíci, sú proti nim maličkí.
Chce Snehulienku, čo tam býva, najkrajšiu zo všetkých víl.
Čítal o nej v jednej knihe, a hneď sa vraj zalúbil.

Z domčeku chcel vyhnať všetkých, so Snehulkou chcel byť sám.
Zle-nedobre byť sa zdalo, snehuliak bol zlostný pán.
V tom však prišla Snehulienka, krajšia než kráľovná víl.
Snehuliak len čo ju zbadal, od lásky sa roztopil.

Ako sa vrátilo vajce z vandrovky

V rozprávkovej krajine dnes oslava je veľká, ohňostroj tam pripravujú, motá sa tam telka. Jedla, pitia do sýtosti, chlebov veľké krajce; z vandrovky dnes vrátilo sa vandrovacie vajce.

Veľkú mapu kúpilo si v jednej malej trafike, do ďaleka teraz zašlo, veď bolo až v Afrike. Všetci sa hneď vypyťujú: s čím sa deti hrajú? Ako je tam? Čo tam jedia? Ako rozprávajú?

A je pravda, že v Afrike žijú ľudožrúti? Neviem, neviem, ja nič neviem, vajce hlavou krúti. Celkom nič si nepamätá, na slovo je skúpe. Na všetkých len usmieva sa, sťa by bolo hlúpe.

Nik netuší čo sa stalo, čo sa vajcu pritrafilo, na Sahare, veľkej púšti, na tvrdo sa uvarilo.

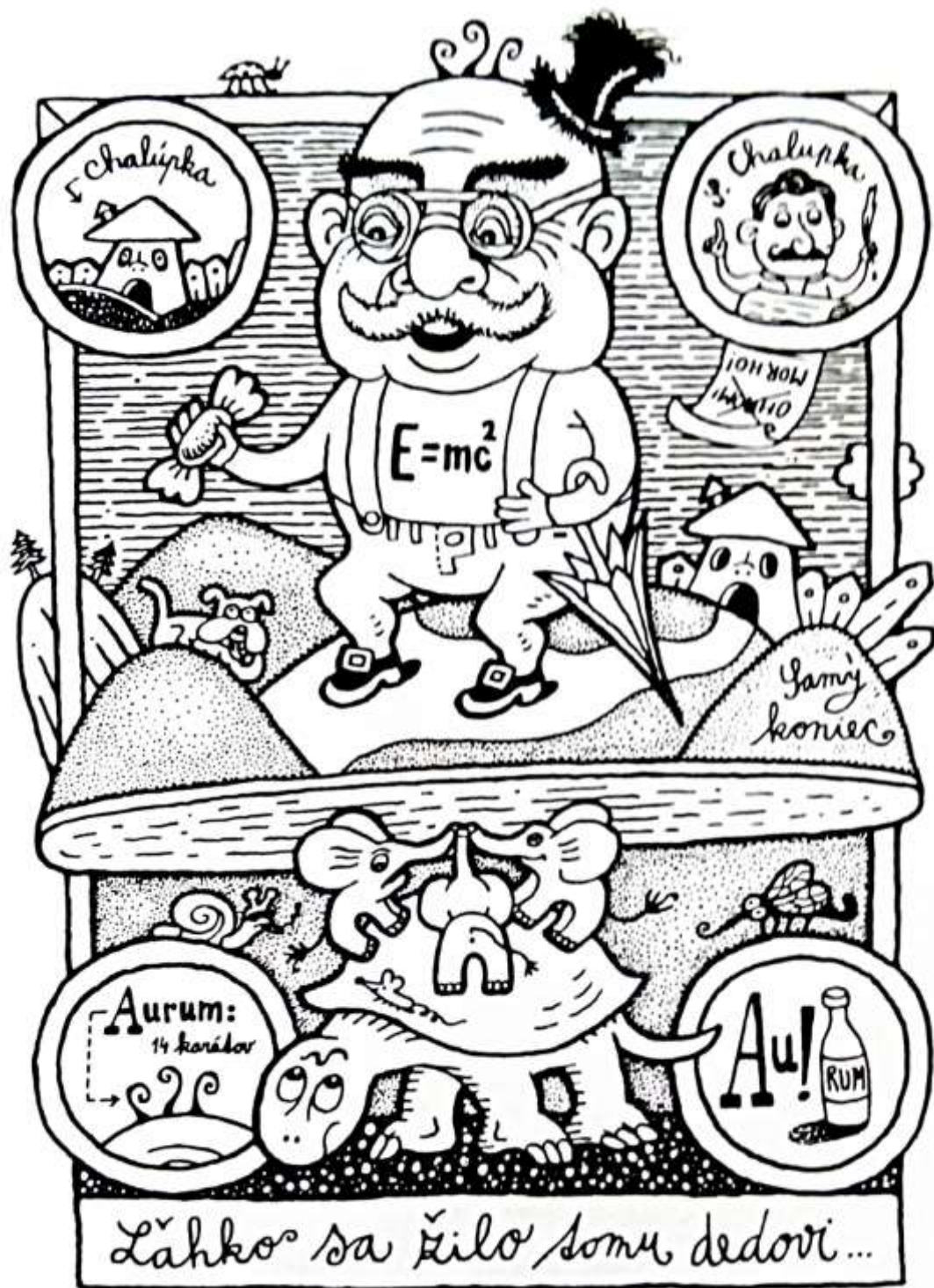
Posledné vlasy deda Vševeda

V chalúpke, na samom konci sveta,
býval múdry dedo Vševedo.
Jeho vlasy, to vie každé dieťa,
boli zo zlata naozajstného.

Ľahko sa žilo tomu dedovi,
veď dosť vlasov mal.
Kúpil si cukrík, perník medový,
a za to všetko len jeden z vlasov dal.

Tak míňal dedo svoje zlaté vlasy,
až jedného dňa mu zostali len tri.
Z rozprávky už poznáte to asi,
raz keď spal, z hlavy mu ich ukradli.

Vedelo dávno každé malé dieťa,
že vo vlasoch mal rozum Vševedo.
V chalúpke, na samom konci sveta,
býva dnes holohlavý dedo Nevedo.

Najhlúpejší z Janov

Tam kde sa voda sypala a piesok sa lial,
bolo malé kráľovstvo, princezná a kráľ.

A ľud tam žil šťastný, i dnes by bolo tak,
jedného dňa priletel však deväťhlavý drak.
Kde bolo, tam bolo, bolo veru tak.

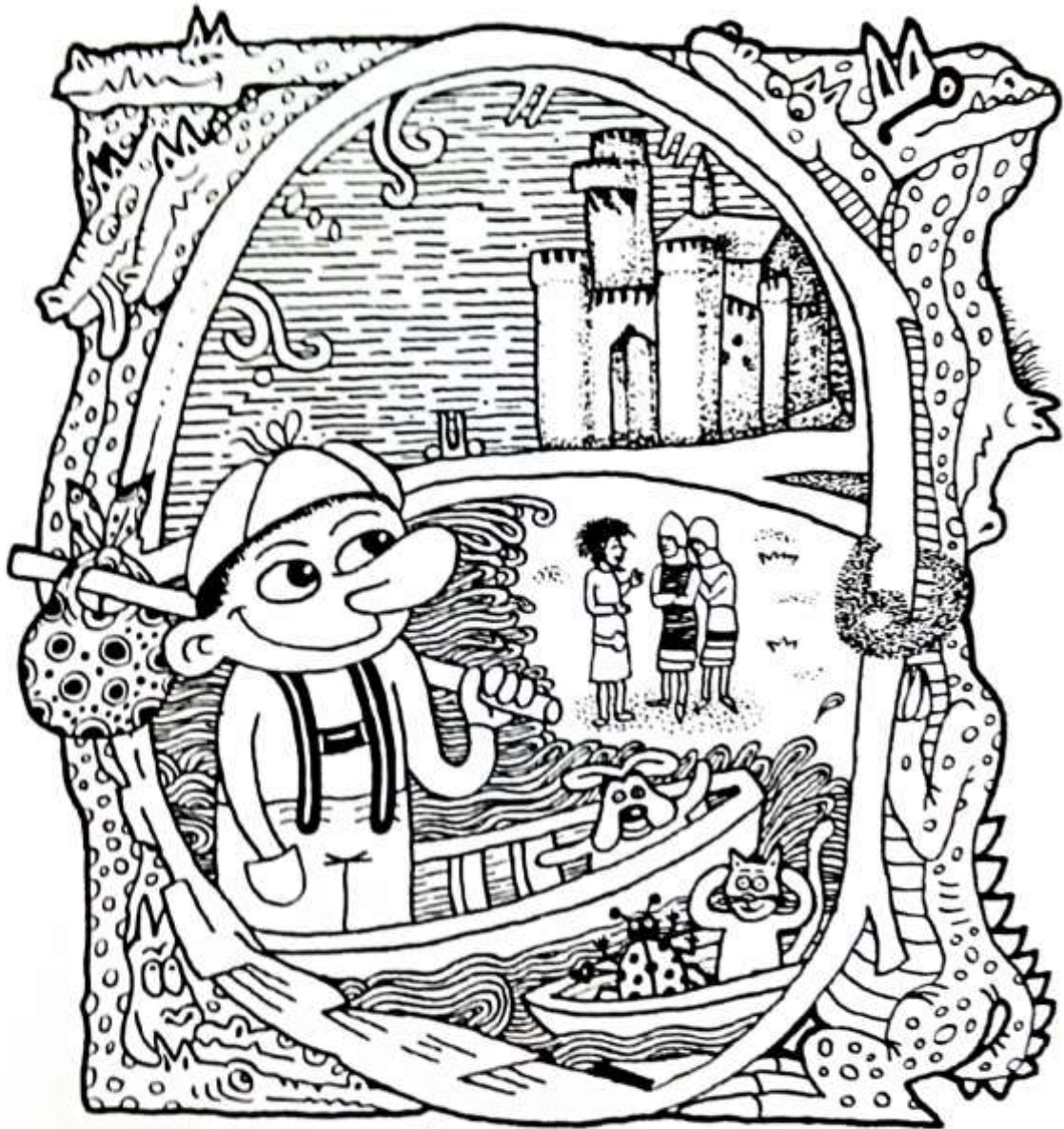
A tak v celom kráľovstve hneď na druhý deň z rána,
vypísali veľkú súťaž o hlúpeho Jana.

Veď z rozprávok aj kráľ vedel, že nad drakom starým,
vyhráva len hlúpy Jano, hoc aj s mečom malým.

V hlúposti sa pretekali, kým najhlúpejší vyhral.
Keď drak to videl, odkiaľ prišiel, tam sa radšej vybral.

Tak pol kráľovstva hlupák dostal v jedno krásne ráno.
Aj princezná mu ruku dala, povedala áno

A ľud tam žil šťastný, i dnes by bolo tak.
Jedného dňa odletel aj deväťhlavý drak
Kde bolo, tam bolo, bolo veru tak.

Viem, že nič neviem?

Drak borák

Jaskyňa je plná kriu, niet tu ticha, niet pokoja.
Malý dráčik smutne sedí, nevie, kde mu hlavy stoja.
Deväť hláv, to nie je k smiechu, večná dračia záhada.
Čo robiť, keď každý večer, tolko hláv sa poháda?

Prvá, druhá, tretia, štvrtá, piata, šiesta, deviata.
Siedma mlčí, ôsma kričí: "Keď nie som prvá, nerátam!"
A tie rána pred zrkadlom, čo hlava, to strapatá.
Každá sa chce česať prvá, byť najkrajšie zubatá.

Je to dráčik neboráčik, raz bude z neho veľký drak.
Ak sa hlavy neumúdría, bude to drak neborák.
Možno príde hlúpy Jano, len tak, pozrieť na draka.
Zráta hlavy a z neboráka, spraví draka boráka.

Bystrozraký

Nebudete možno veriť, no naozaj stalo sa.
Bystrozraký jedného dňa, cestou lesom, potkol sa.
Dlhý sa smial, že až plakal; široký sa pridol tiež.
Veď o čo sa ich priateľ potkol, bol obyčajný, malý jež.

Prekvapene ježko hľadel, vlastným očiam neveril.
Behal lesom, koho stretol, každému hneď hovoril:
Nebudete možno veriť, no naozaj stalo sa,
Bystrozraký, tamto v lese, práve o mňa, potkol sa.

Novina sa niesla lesom, čože už s tým, svet je taký,
sú vraj traja kamaráti - dlhý, tlstý, krátkozraký.
Dnes však nikto nesmeje sa, závidí mu kdeko stále.
Bystrozraký totiž nosí, krásne, nové okuliare.

Dvere do Tramtárie

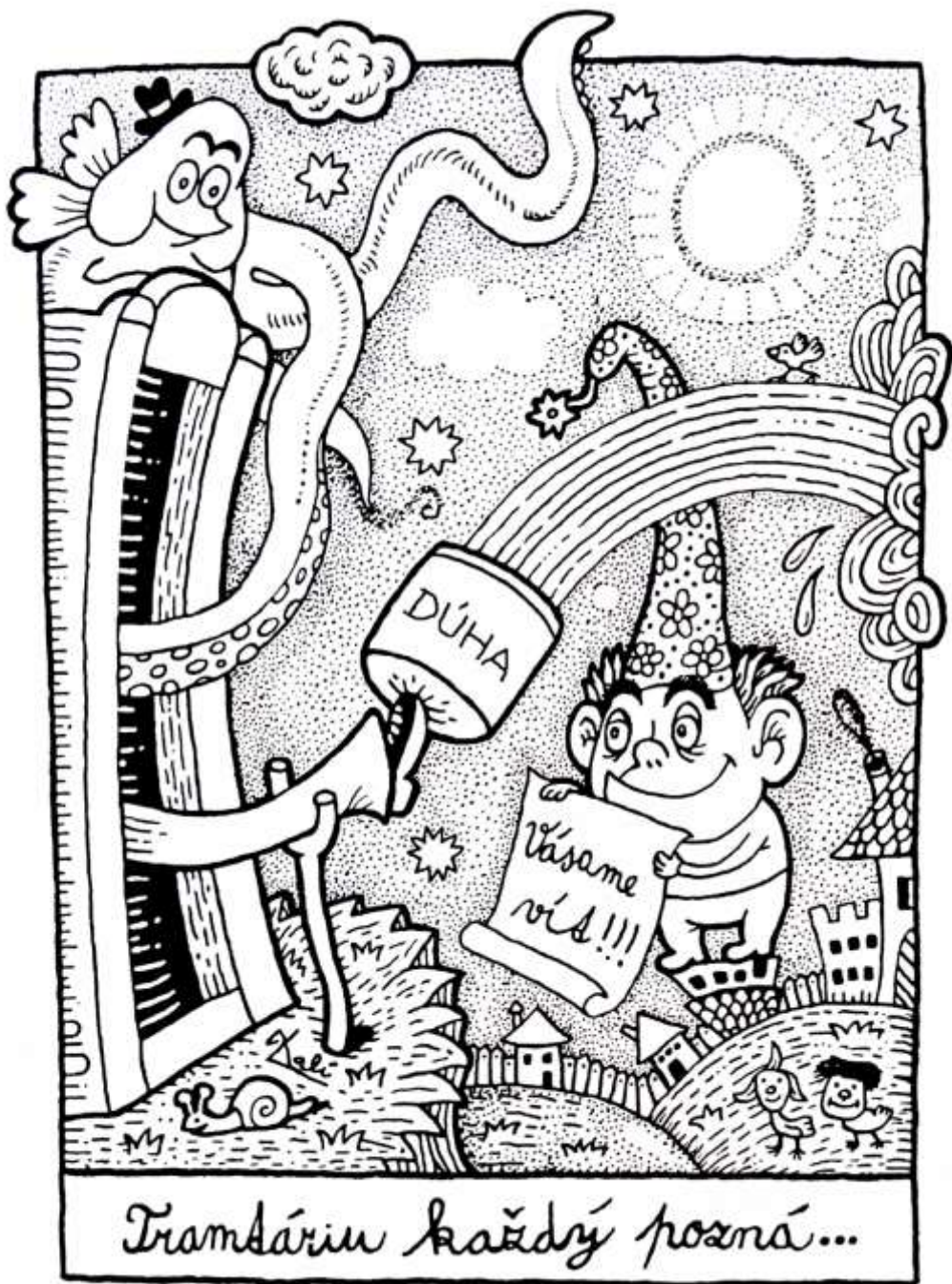
Tramtáriu každý pozná, hoc na mape nie je,
na cestu sa skúste spýtať, každý sa len smeje.
Tá krajina, vravia všetci; v širom svete nie je.
Verte či nie, ja som do nej včera našiel dvere.

V mojej skrini našiel som myš, vraví, že tu žije,
cez deň ale chodí sa vraj hrať do Tramtárie.
Mám v skrini dvere do Tramtárie, a čo nikto netuší;
kamarátka myš ma teraz po tramtárijsky učí.

Už viem, že tam svieťo slncí,
cez deň spevy vtáčkujú,
kvetujú tam krásne rasty,
v riekach plavy rybujú.
Každý spln sa tam vždy sení,
v lese tanci vílujú
hraje sa tam stále detia
a všetky fungy hračkujú.

V Tramtárii je dnes sviatok, je svätého Dyndy.
Idem tam aj s malou myškou, kamarátkou Syndy.
Tá krajina, vravia všetci, v širom svete nie je,
verte či nie, ja som do nej včera našiel dvere.

Trambláriu každý pozná...

O hudbø

Pračlovek Dodo

Bola doba kedy všetko, všetko iba ´pra´ bolo.
Bol to pravek, vtedy pražil aj pračlovek praDodo.
Rozbolel raz Doda prazub, bola práve prajeseň,
Prazubár však nejestvoval, a tak vznikla prapieseň.

Dodo celé noci nespál, po pralese blúdil.
Od bolesti robil „áááú“, a praľudí budil.

Au au au au au!
Au au au au au!
Au au au au!
Au au au au!
Au au au au au!

Slávny spevák stal sa z Doda,
Veď mal pekný, silný hlas.
Kam raz prišiel, vraveli mu:
„Poprazajtra prídi zas!“

Klavír u zubára

Prišiel klavír k zubárovi, vraj zub ho strašne bolí.
Má ich ale veľmi veľa, nuž ani nevie, ktorý.

Čuduje sa zubár veľmi: „Ja doma klavír tiež mám.
Nikdy ho však nezabolel ani poltón, vravím vám.“

Od hanby sa klavír černie, bude vám to smiešne;
Najradšej však, čo má robiť, hráva sladké piesne.

O cukríkoch, o zmrzline; hrá o všetkom, čo mu dáte.
Zo všetkého najradšej však, hrá o cukrovej vate.

Dnes znovu klavír každý večer sladké piesne hráva si,
No po koncerte, veľkou kefkou, umýva si klávesy.

Tajomná víla

Hanblivá princezná všetkých jaskýň;
Nikto ju nevidel, hoc vravela s ním
Tajomná víla lúk, lesov a skál,
Odpovie každému, nuž kto by sa bál.

Možno je zakliata, o pomoc prosí.
Jej slzy menia sa na kvapky rosy.
Možno sa iba hrá, rada sa smeje;
zavoláš ozve sa, no vidieť nie je.

Najradšej spieva si znova a znova,
aj keď si pamätá len posledné slová.
Tajomná víla lúk, lesov a skál,
odpovie každému, nuž kto by sa bál.

Tú vílu nik nevidel, však nie je bez mena.
Zavolaj odpovie princezná ozvena.

Kuchynská kapela

Konečne máme kapelu, čo sme dávno chceli mať;
Že v nej dáky nástroj chýba, môže sa vám iba zdať.
Že mýlite sa, pozná každý, len začneme spolu hrať.
Čo to znie, to môžeš hádať, ale môžeš sa aj vzdať.

Cink – poháre miesto zvonov, čo bývajú pod strechou,
Bum – z maminho hrnca bubon, hrá sa na ňom varechou.
Tutút – ver, že od lievika lepšiu trúbu nenájdeš.
A plesk – krajšie od čineli pokrievkami dokážeš.

Tak koncerty v našom byte každý deň sa konajú,
A susedia naokolo na nás sa vraj hnevajú.
Nám však je to celkom jedno, hudobný sluch nemajú.
A keď hráme, nie je počuť, že na dvere búchajú.

Cink Bum; Tutút!

Cink; Bum; Tutút!

Cink; Bum; Tutút!

Plesk!

Tajomstvo hviezd

Kdekto tvrdí, že sú nemé,
nemajú hlas, len svoj svit.
To však, verte, pravdou nie je,
hviezdy vedia hovoriť.

Rečou hudby môžu vravieť,
stačí na to liniek päť.
Nakresli ich na oblohu,
budeš počuť hviezdy znieť.

Do piesku sprav prstom linky,
tam kam nik nechodieva.
Hrsť guľôčok na ne vysyp,
piesok ti ich zaspieva.

Ten zázrak sa v linkách skrýva,
len sa pozri na ne.
Čokoľvek je medzi nimi,
notou sa hneď stane

Veselý karneval

Strašidlo

Všetkým deťom závidím,
som radšej, keď ich nevidím.
Behajú si kade-tade,
ja musím žiť v starom hrade.

Mať tak krásny, nový dom;
ťažké je byť strašidlom.
Noc čo noc pred hradom stojím,
ja sa samé v hrade bojím.

Keď príde polnoc všetci spia,
vôbec sa ma neboja.
Moje „HU-HÚ“ nepočujú,
a tak sa tu bojím ja.

Do okien sa deťom dívam,
že s nimi bývam, o tom snívam.
Veď keď sa ma nechcú báť,
mohli by sa so mnou hrať.

Budem dobré, milé, pekné.
Verte; čestné strašidelné!

Šašo

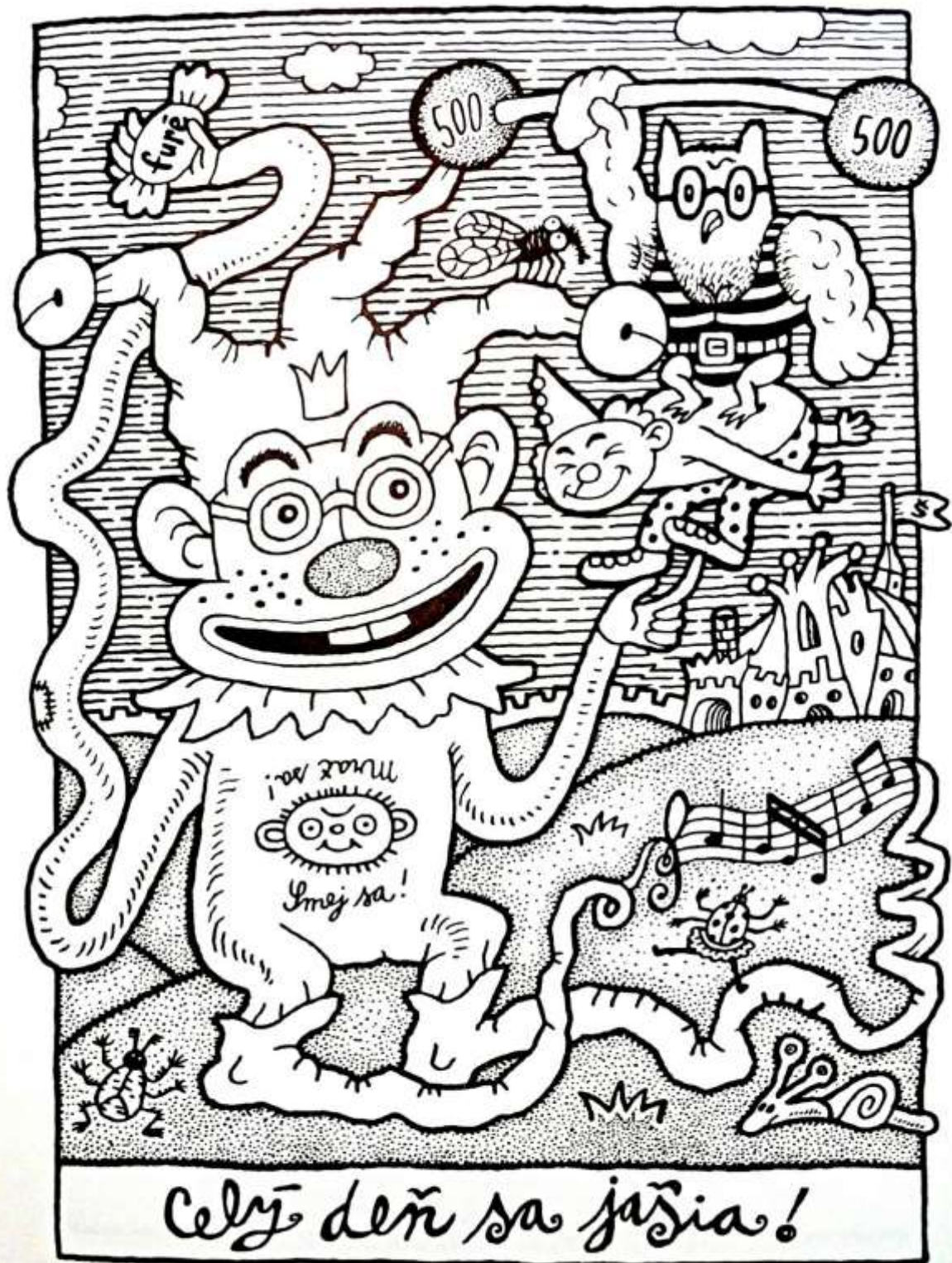
Prečo všetci šašovia volajú sa Jašovia?
Veď čo im sily stačia, celý deň sa jašia.
Kedysi boli králi, ktorých sa všetci báli;
a aj takým kráľom, šašovia sa smiali.

Ja nechcem kráľovstvo;
ja nechcem kraľovať.
Ja chcem mať šašovstvo
a v ňom chcem šašovať.

V šašovstve sa budú smiechom platiť dane,
plakanie tam bude prísne zakázané.

Aj v cukrárni sa iba smiechom bude platiť,
nič nekúpi taký, čo sa bude mračiť.

A do školy nech nechodí ten komu sa nechce,
no hlavný predmet, v mojej škole, budú kotrmelce.

Princezná

Ja som krásna princezná,
nevrav, že ma nepoznáš.
O ruku ma kde-kto žiada,
však na vydaj som ešte mladá.
Všetko čo chcem môžem mať,
celý deň sa iba hrať.

Ak raz príde hrozný drak,
tak mu treba, veru tak.
Hoc deväť hláv bude mať,
nestačí sa čudovať.
Hneď za hradom na stráni,
krásny princ ma zachráni.

Princa za tu odvahu
pozvem potom do hradu;
hračky požičiam mu rada,
veď budem mať kamaráta.

Nezdá sa vám voľačo?
Že hrad je z kociek? No a čo?

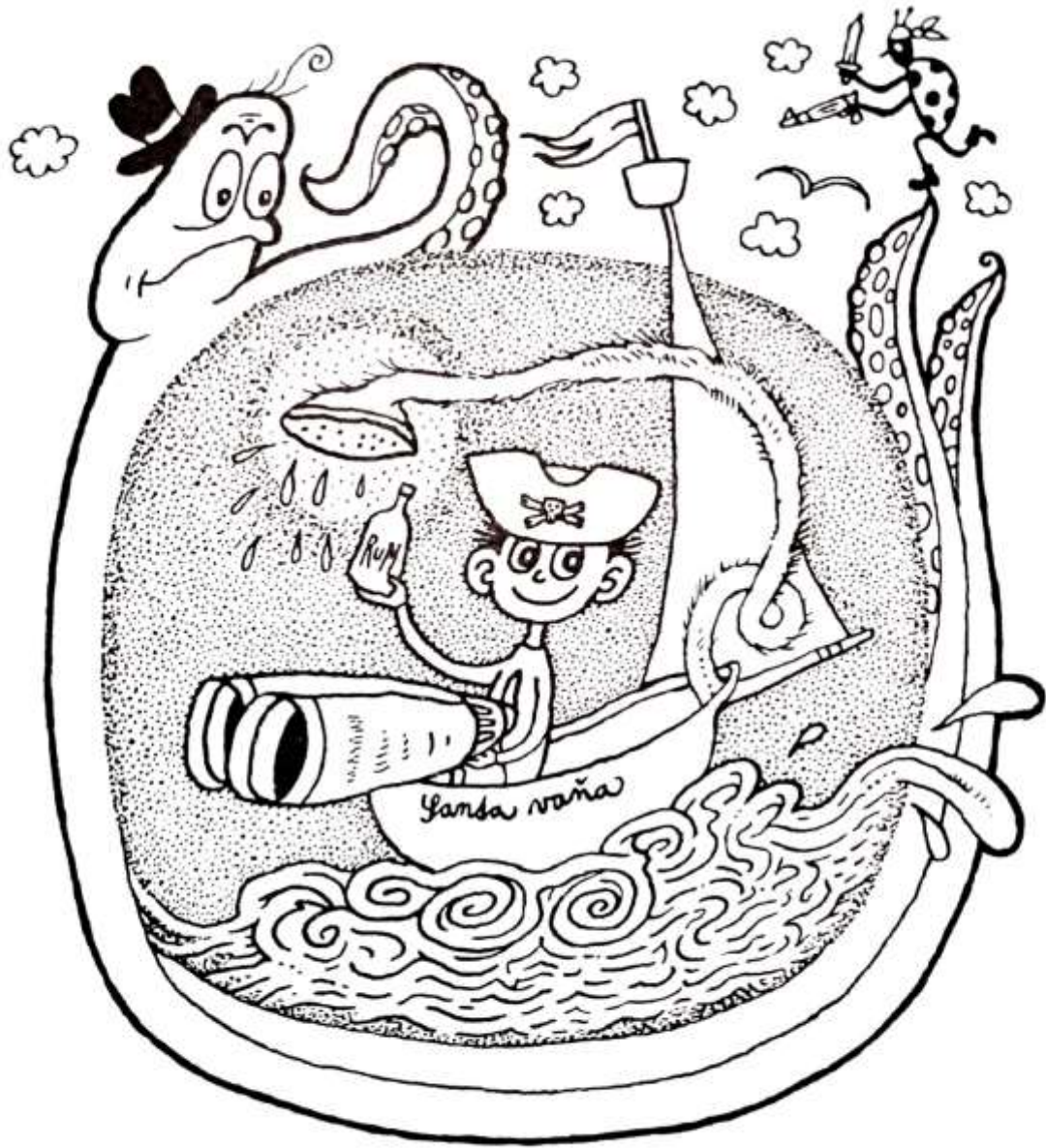
Piráť

Kráľ všetkých morí, strašný pirát;
pozrite sa, to som ja!
Na svete niet veru takých,
ktorí sa ma neboja.

Tajná skrýša plná zlata,
neprezradím, kde ju mám.
Keď bude dosť na žuvačku,
kúpim si ju len ja sám.

Koľko lodí potopil som,
to na prstoch nezrátam.
Kto mi len raz skríži cestu,
s tým sa rýchlo porátam.

Každá z lodí, verte mi to,
od strachu si pozor dá;
a vo vani, keď sa kúpem,
vtedy radšej nepláva.

Lízankové kráľovstvo

Za horami, dolinami
je kráľovstvo detských snov.
Lízankové, volajú ho,
na jeho krásu, nieto slov.

Sladké vločky miesto snehu
sa sypú v zime z oblohy;
tam snehuliakom, nikdy veru,
nie je zima na nohy.

To kráľovstvo lízankové
iba preto do dnes stojí,
že deti ešte nenašli ho,
toho sa kráľ najviac bojí.

Ak raz prídu, ochutnajú,
neprestanú do konca.
A on bude potom kráľom
zjedeného kráľovstva.

Ved' povedzte, ktoré iné
kráľovstvo si s týmto zadá?
Naokolo šire more,
a v ňom mliečna čokoláda.

Do kráľovstva z lízaniek, viem,
všetci by sme išli radi.
Však ten kto vie, kde ho hľadať,
nikomu to neprezradí

Kvetinárka

Tam kde som ja, všetko vonia,
plný farieb je môj svet.
Predávam šťastie, veď dávno viem,
že úsmev skrýva každý kvet.

Moje kvety čarovné sú,
tak už to s kvetmi býva,
len privoňať trochu stačí,
uhádnú o čom kto sníva.

Zastavte sa, len na chvíľu,
podťe bližšie neváhajte.
Mne nevadí ak nekúpíte,
iba trochu privoňajte.

Som kvetinárka, no nie hocijaká,
predo mnou sa smútok schová.
Som kvetinárka, na mňa všade niekto čaká.
Som kvetinárka rozprávková.

Kráľ

Len rukou mávnem, a v tej chvíli,
čo rozkážem sa musí stať.
Som kráľ kráľov, a celý deň,
každý sa ma musí, musí báť.

Hlúpym Janom volali ma,
dnes sa už nik nesmeje.
Všetko, kam len pozriete sa,
verte, všetko moje je;

Nad drakom som vyhral hravo,
núkali mi odmeny.
Ruku kráľovstva som pýtal,
a k tomu pol princezny.

Poplietli to, zdá sa veru,
ale ja som aj tak rád.
Princezná je celkom celá,
a môže sa so mnou hrať.

A keď večer príde mama,
veď sme ešte maličká,
upraceme každý svoju
polovicu izbičky;

Ježibaba

Ja som slávna ježibaba,
najbohatšia na svete.
Budem zlostná, ak povieťe,
že to ešte nevíete.

Ten obrovský les za hradom,
aj ten iba mne patrí.
A chalúčky perníkové,
mám v tom lese aspoň tri.

Moje meno Zijurára, nahlas nikto nevysloví.
Veď v tej chvíli zjavím sa tam, a toho sa každý bojí.

Verte, tak je, ako vravím, a ešte chcem povedať,
že Janíčkov s Marienkami, zjedla som už zo desať.

Je krásne byť zlou ježibabou,
všetkým ľuďom robiť zle.
Nikto nikdy nechytí ma,
lietam svetom na metle.

Jestvuje vraj dáke čudo,
musím zistiť čo je zač.
Rýchlejšie je ako metla,
volajú to vysávač.

Zvedavá som, až sa trasiem,
je to metla, no vraj nová.
Vyzerá to namojveru,
že je asi tryskáčová.

Keď si ju kúpim, len sa tešte;
dnes som zlá, no budem viac.
Keď budem chcieť, pôjdem škodiť,
hoci aj hen na mesiac.

Kúzelník

Chcete vidieť kúzelníka,
čo na návštevu prišiel k vám?
Tak sa teda pozerajte,
dajte pozor, prichádzam!
Neviditeľným stať sa môžem
stačí len, aby som chcel.
Ak zašepkám zaklínadlo,
nik z vás by ma nevidel.

Tajomstvá hviezd poznám dávno.
Stačí sa mi pozrieť na ne.
Zapísané je v nich všetko,
viem presne kedy, čo sa stane.

Viem, že po noci príde ráno,
že čo osolí sa slané je;
kto nepovie nie, povie áno,
a že ak prší, prestane.

Vyčarujem čo len chcete,
to vám môžem slúbiť;
najprv ale moja mama,
musí to ísť kúpiť.

Anjel

Ja z neba prichádzam,
z belasej oblohy k vám.
Odkaz len prinášam,
nik z vás nie je nikdy sám.

Stačí len zavolať,
všetko je počuť tam k nám.
Prídem k vám veľmi rád,
veď aj ja sa tak rád hrám.

Šťastia mám, pre všetkých,
každému po troške dám.
A vôbec nevadí,
že krídla z papiera mám.

Je krásne byť anjelom,
hoci len na krátku chvíľu.
Veď keď skončí karneval,
anjeli o krídla prídu.

Báseň na dobrú noc

Zatvor očká aj hračky už spia,
ja ti budem šepkať,
tichú pieseň na dobrú noc,
vlak do snov nesmieš zmeškať.

Tam uvidíš jak smeje sa drak,
naučíš sa vznášať.
Nemusíš sa ničoho báť,
aj kráľ tam musí kráčať.

Tam nikdy nikto nepovie ti:
„Nono; to sa nesmie!“
Nik nekričí, nehnevá sa,
čo plač je nikto nevie.

Len v kráľovstve fantázie smútok nepoznajú.
Hračiek tam je koľko chcete, a všetky rozprávajú.

Tajomstvo je prezradené, no aj tak je krásne.
Tam v kráľovstve fantázie, rodia sa všetky básne.

Jednu z nich ti teraz šepkám,
ktovie koľký krát,
veď do kráľovstva fantázie,
aj ja chodím rád.

